

HÖRNSTENEN

TEOLOGISKA INSTITUTET I FINLAND
HÖRNSTENEN ÄR KRISTUS JESUS SJÄLV (EF 2:20)

2/2024

NYA STI ÖPPNADE

KRYMPNING AV PREDIKNINGAR

Har du märkt ett märkligt fenomen under de senaste åren? När man går hem från mataffären har samma välbekanta shoppingväska plötsligt blivit lättare och anledningen är inte större muskler. Margarinpaketet och många andra paket har i tysthet minskat i storlek, men priset har förblivit detsamma. Du har fallit offer för krympflationen. Prisökningen på grund av inflationen har dolts av en minskning av förpackningsstorleken. Om du tidigare frestades att shoppa runt genom att få tre för priset av två, får du nu två för priset av tre.

Ett liknande fenomen har under de senaste åren också kunnat observeras i fråga om längden på predikningarna i Finlands evangelisk-lutherska kyrkas gudstjänster. I vissa församlingar har ideallängden på en predikan minskats till sju minuter och veckogudstjänster kan helt utelämnas predikan. Detta är fallet i den lutherska kyrkan, som ju ska vara Ordets kyrka.

Vad är orsaken till denna krympning av predikningar? Vanlig inflation orsakas av att valutan försvagas. Det centrala innehållet i predikningar bör vara evangeliet, som är oändligt värdefullt och därför inte förändras i värde över tid. På samma sätt är evangeliets budskap köpt för oss med Kristi dyrbara blod, som också är oändligt värdefullt. Predikningar bör således inte vara föremål för inflation om de är baserade på Guds ord.

Att predikningarna krymper kan motiveras med att människor i dag inte orkar lyssna på långa predikningar. Är detta verkligen fallet? Enligt mina observationer är kyrkobesöken höga i de församlingar där predikningarna är mellan 15–30 minuter

långa, med en betydande andel unga vuxna och barnfamiljer. Tvärtom verkar det som om en predikan man satsat på och som är längre lockar unga människor till kyrkan.

Visst, många människor idag har tappat koncentrationen av att titta på minutlånga videor, men vi lever också i ljudböckernas och poddarnas guldålder. Så varför inte stanna upp och lyssna på predikan av Guds ord?

I början av året startade STI en studie-cirkel om Bibeln och predikningar, som ger praktisk träning i predikan och bibelundervisning. Workshopen har varit mycket populär så det finns uppenbarligen de som inte är villiga att böja sig för den krympande förflackningen av predikningar.

Aposteln Paulus uppmanar: "Låt Kristi ord rikligt bo hos er med all sin vishet. Undervisa och förmana varandra med psalmer, hymner och andliga sånger och sjung med tacksamhet Guds lov i era hjärtan. Och allt vad ni gör i ord eller handling, gör det i Herren Jesu namn och tacka Gud, Fadern, genom honom." (Kolosserbrevet 3:16-17)

SOILI HAVERINEN 31.5.2024

(WWW.DEEPL.COM/TRANSLATOR OCH FREDRIK KLEMETS)

FLYTTINSAMLING

Finlands teologiska institut (STI-TIF) flyttade i början av april till nya lokaler på Kajsaniemigatan 4. Mer information och bilder från flytten finns på sidorna 8–9 i denna tidning.

Även om flytten kommer att minska våra hyreskostnader är själva flytten en stor ekonomisk satsning även om vi fick mycken hjälp av ett stort antal frivilliga (vi tackar Herren för var och en av dem!). Att flytta 500 lådor med böcker är inte helt gratis. Som en del av flytten förnyade vi möbler som blivit utslitna. Vi betalade den höga hyran för de tidigare lokalerna i maj samtidigt som med hyran för de nya lokalerna. Så det är bra om du kan bidra till STI:s flyttkostnader med en gåva. Du kan bidra via MobilePay 51533 (betalningens beteckning; Muuttokeräys) eller via bankkontoöverföring (kontonumret på infosidan, sista sidan i tidningen).

TIPS INFÖR INTRÄDESPROVET TILL TEOLOGI

I slutet av våren är det dags att förbereda sig inför inträdesproven. Teologiska Institutet i Finland gav sitt bidrag till de sökande till Teologiska fakulteten i Helsingfors genom att ordna en förberedelsekurs den 6-8 maj. Alla sökande från huvudstadsregionen var på plats.

Som förhandsmaterial till inträdesprovet ges två teologiska artiklar ut och mera läsmaterial delas ut under själva provet. Vesa Ollilainen, vår teologiska expert, tog upp den första artikeln i sin undervisning och generalsekreterare Soili Haverinen den andra artikeln samt allmän läs- och svarsteknik.

Detta års förberedelsekurs kan vara den sista i sitt slag, eftersom stora förändringar i antagningsprocessen planeras inför nästa år. Teologiska fakulteten kommer kanske inte att ha ett eget inträdesprov i framtiden. Vi kommer ändå att bevaka situationen och överväga om det fortfarande finns utrymme för någon form av förberedande kurs. Dessutom kan vi - om Gud vill - redan nästa år erbjuda en egen ackrediterad universitetskurs i samarbete med Fjellhaug International University College i Norge.

Vi följer med spänning med hur många studenter som kommer att antas till fakulteten.

TEXT: SOILI HAVERINEN
FOTO: KIRSI KURU
(WWW.DEEPL.COM/TRANSLATOR OCH
ULF EMELEUS)

GUDS LAMM TAR BORT VÄRLDENS SYND

På grund av flytten och ruschen efter flytten har våra informationsblad Kulmakivi och Hörnstenen allvarligt försenats. Därför återvänder vi för en stund till påsktemat med denna artikel.

KRISTI FULLKOMLIGA FÖRSONINGSOFFER

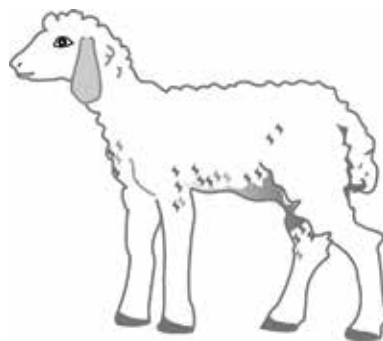
Nya testamentet förklarar innebörden av Jesu död med hjälp av offerkulten som stipulerades i Mose lag och tempelinstitutionen. I Hebreerbrevet beskrivs Jesus som översteprästen som genom att offra sitt eget blod utförde försoningen inför Gud (Heb 2:7; 9:11–14). Paulus skrev om Jesu död på korset som ett offer vars blod blev stänkt på förbundsarkens i det allra heligaste (Rom 3:25). Han berättade om den syndfrie Jesus, som Gud gjorde till synd (2 Kor 5:21). Orden syftar på den stora försoningsdagen, då översteprästen lade händerna på en skuldfri bock för att lägga på den folkets synder (3 Mos 16:10). Offerteologin är bakgrund till Johannes Döparens rop: "Se: Guds lamm som tar bort världens synd!" (Joh 1:29.)

NT tar också fram skillnaden mellan bilden och dess uppfyllelse. Enligt Hebreerbrevets författare uppnådde blodet från getter och tjurar endast yttre renhet. Det tog inte bort synder, men Kristi blod renar samvetet (Heb 9:13–14; 10:5). Präster offrade upprepade gånger. Istället gav Kristus ett engångsoffer (9:25–26). Endast

djur som lagen föreskrev användes som offer. Kristus, å andra sidan, är Guds Son, som utförde det fullkomliga offret för att sona folkets synder (1:3; 10:11–12).

GUD FÖRBJÖD MÄNNISKOOFFER

Hur tar vi oss från ett offerdjur till Guds Sons fullkomliga offer? En slags utgångspunkt är patriarkberättelserna. Gud sade åt Abraham att offra sin son Isak (1 Mos 22:1–14). Dagens läsare är chockad över befallningen. Människooffer var dock inget ovanligt fenomen i den tiden och kulturen. Kananéerna offrade sina söner och döttrar till gudarna (5 Mosebok 12:31). I Abrahams fall gick det inte så långt. När han förberedde sig för att offra Isak hindrades han av Herrens ängel som i stället pekade ut en bagge. Berättelsen kan läsas så att Gud inte var främmande för människooffer. Å andra sidan offrades inte Isak. Detta människooffer var inte

godtagbart för Gud.

Senare förbjöd Mose lag uttryckligen människooffer (3 Mos 18:21; 20:2–5; 5 Mos 12:31). Profeterna fördömde kraftigt israeliternas människooffer: ”De har byggt upp Tofethöjderna i Hinnoms sons dal för att där bränna upp sina söner och döttrar i eld, fastän jag aldrig har befallt eller ens tänkt mig något sådant. (Jer 7:31; se även till exempel Hes 16:20–21). Folkets människooffer var ett tecken på hur djupt nationen hade fallit. På grund av dem straffade Gud sitt folk med exilen: ” De lät sina söner och döttrar gå genom eld och bedrev spådom och trolldom. De sålde sig till att göra det som var ont i HERRENS ögon och uppväckte därmed hans vrede.” (2 Kun 17:17.)

GUD ACCEPTERADE ETT MÄNNISKOOFFER

GT:s otvetydiga förbud mot människooffer är en viktig bakgrundsfaktor för profeten Jesajas löfte om Herrens lidande tjänare:

Men all vår skuld lade HERREN på honom. Han blev misshandlad, men han ödmjukade sig och öppnade inte sin mun. Lik ett lamm som förs bort till att slaktas, lik ett får som är tyst inför dem som klipper det, så öppnade han inte sin mun. Genom våld och dom blev han borttagen. Vem i hans släkte besinnar att när han rycktes bort från de levandes land, blev han plågad på grund av mitt folks överträdelse? (Jes 53:6–8.)

Jesajas ord om en människa som likt ett försoningsoffer dör på grund av allas syndaskuld förklaras av Gamla testamentets

offerteologi. Endast blodet från ett oskyldigt offer ger försoning mellan människan och Gud. Detta är förståeligt. Det är dock mycket märkligt att offret är en tjänare till Herren i stället för ett rent djur, en människa som – som Jesajas bok antyder – dessutom är mer än en människa (jfr Jes 9:1–6). Guds frälsningsplan bryter mot lagens stadgar. Eller så blir de föräldrade eftersom ett nytt förbund grundläggs genom människooffret. Frälsningsplanens förverkligande i Jesus bekräftas av det faktum att Gud uppväckte från de döda honom som dog på grund av våra överträdelser (Rom 4:24–25). Detta människooffer accepterades av Gud. Det offret var trots allt hans val. Korset och den tomma graven vittnar om det.

TEXT: VESA OLLILAINEN
BILD: PIXABAY.COM

KAROLIINA RAUHIO-POKKA: "MITT KALL ÄR ATT FRAMHÅLLA DEN KRISTNA TRON I MEDIERNA"

Karoliina Rauhio-Pokka, som är redaktör, digital producent och marknadsföringsplanerare för tidningen Uusi Tie, var under sin studietid ett välbekant ansikte på STI:s föreläsningar. Nu ser man henne ofta vid olika evenemang som anordnas av STI:s medlemsorganisationer, där hon är på plats för att göra reportage. Vad kan kunskaper i teologi bidra med i hennes arbete som journalist?

Kan du först berätta lite om dig själv?

Jag är hustru, teolog och journalist. Till min natur är jag otålig, energisk, målinriktad och reflekterande. Jag tycker om utomhusaktiviteter som skidåkning, vandring och hantverk. Jag samlar på nationalparksmärken, av vilka jag för närvarande har ett tjugotal. Mina favoriter är nationalparkerna Pallas-Yllästunturi, Pyhä-Luosto och Oulanka. Flera gånger om året besöker jag också nationalparken Noux, som finns nära till hands från där jag bor.

Du är redaktör, digital producent och marknadsföringsplanerare på tidningen Uusi Tie. Vad ingår i det arbetet?

Mitt jobb är en varierad palett, och mina veckor är ofta hektiska och schemalagda. Som redaktör planerar, skriver och fotograferar jag ungefär två till tre reportage i veckan. Reportagen kan vara baserade på skriftliga källor eller intervjuer med

människor. Jag tycker särskilt mycket om att träffa människor och lyssna på deras berättelser.

Som digital producent är jag bland annat redaktör för Uusi Ties online-tidskrift, producerar innehåll för sociala medier och skriver nyhetsbrev. Som marknadsföringsplanerare planerar och förklarar jag olika former av marknadsföring. Till detta hör exempelvis att ta fram den visuella eller grafiska profilen för olika kampanjer.

Hur skulle du beskriva din kallelse? Hur har din väg sett ut?

Mitt kall är att hålla framme kristendomen i medierna. Det enklaste sättet att göra det är i kristna medier, men om jag jobbade inom sekulära medier är jag säker på att min övertygelse skulle återspeglas i mitt val av ämnen och perspektiv.

Jag befinner mig i en bransch där konkurrensen är stor, varför jag är tacksam för att jag faktiskt har ett jobb på en tidning. Om jag inte vore journalist skulle jag förmodligen vara kommunikationsspecialist. Att jobba som kommunikationsspecialist är ändå annorlunda i den meningen att jag där skulle vara tvungen att genomföra de mål som organisationen har slagit fast. Att jobba som journalist är friare: du kan utforska olika ämnen, göra research och ställa kritiska frågor.

Mitt kall öppnade sig gradvis. Jag sökte till teologiska fakulteten för att jag var intresserad av teologi. På mitt första sommarjobb fick jag göra en del sådana uppgifter som hade med kommunikation att göra och jag märkte att jag gillade det. Sedan sökte jag sommarjobb på Uusi Tie.

Jag har alltid varit en utmärkt skribent. Fotografering och ombrytning har jag lärt mig senare. Att arbeta som journalist ger mig möjlighet att använda mina styrkor.

Vad betyder STI för dig?

Som studerande gick jag flera gånger i månaden på STI-föreläsningar om ämnen som intresserade mig. Ibland deltog jag också i den andakt som hölls på dagtid, där jag hade möjlighet att prata med andra studenter. Mitt sätt att lära mig och inhämta ny kunskap var dock ganska självständigt och jag behövde inte kontinuerligt stöd från andra.

I mitt nuvarande jobb skriver jag ibland artiklar om STI-evenemang. STI-programmet ger också fina idéer till artiklar.

Vilka hälsningar skulle du vilja skicka till nuvarande teologistuderande?

Tveka inte att pröva olika jobb under din studietid. Genom att pröva på olika saker hittar man sin egen grej.

INTERVJU: SOILI HAVERINEN

FOTO: JENNIINA NUMMELA

(WWW.DEEPL.COM/TRANSLATOR
OCH JAKOB DAHLBACKA)

VI HAR FLYTTAT!

STI har nu flyttat till nya lokaler i sjunde våningen på Kajaniemigatan 4.

Projektet, som påbörjades för ett drygt år sedan, är nu slutfört. Packningen av flyttkartongerna påbörjades under stilla veckan och själva flytten tog två dagar, 5–6 april. 500 kartonger behövdes för att flytta över 20 000 böcker. Förutom att packa ner och packa upp böckerna krävdes mycket arbete med att montera möblerna, särskilt

STI:s första generalsekreterare Eero Junkkaala hjälpte till att rensa i de gamla arkiven.

bokhyllorna. Uppackningen av lådorna tog ytterligare några veckor efter flytten.

De första dagarna i de nya lokalerna fick vi klara oss utan vatten och avlopp på grund av att rörarbetena var försenade. Den 19 april var alla toaletter klara.

Det var ett stort jobb, men väl värt besväret. De nya faciliteterna är mycket bekväma och praktiska. På grund av den extra arbetsbörda som flytten har medfört har en del av vårt normala arbete försenats, t.ex. sammanställningen av den nya Hörnstenen-tidningen. Allt kommer dock att återgå till det normala under hösten. Den slutliga tömningen av de gamla lokalerna, som ska vara klar den 31 maj, pågår fortfarande.

De duktiga frivilliga har varit en ovärderlig hjälp i flyttprocessen. Tack till varje frivillig! Utan de frivilligas hjälp skulle vi ha varit illa ute. Tack också för alla förböner för vår flytt!

DEN NYA ADRESSEN: KAJSANIEMIGATAN
4 A, 7 VÅNINGEN

TEXT: SOILI HAVERINEN
(WWW.DEEPL.COM/TRANSLATOR OCH
CHRISTIAN PERRET)

Teologistudenten Perttu Nieminen
monterar ett skåp

Sekreteraren mitt i
flyttkartongerna

Vesa Ollilainen i praktiskt
arbete

Volontären Jukka Mikkola
monterar en bokhylla

SVEPEDUKENS VITNESBÖRD OM KRISTUS

Påskan är hela kristenhetens största glädjehögtid. Kristus är uppstånden! Graven är tom och vi har en levande Frälsare som har fullbordat frälsningen och öppnat himmelrikets port. En av påskdagens evangelietexter (Joh. 20:1-10) berättar om hur Petrus och Johannes rusade iväg till graven när de fick höra att stenen var borta och graven tom.

Den modige Petrus gick in i graven och efter honom också Johannes. Båda såg samma syn: De såg ”linnebindlarna ligga där, och duken som hade täckt huvudet. Den låg inte tillsammans med bindlarna utan hopvikt på ett ställe för sig.” Åtminstone två dukar fanns alltså i graven och samma dukar finns kvar ännu i våra dagar och är kända som ”svepeduken i Turin” och ”sudariet i Oviedo”, namngivna efter de orter där de idag bevaras.

Om Johannes står det att han ”såg och trodde”. Vad exakt var det som gjorde att Johannes trodde? Jag tänker mig att Johannes såg att kroppen lämnat svepeduken utan att höljet kommit i oordning.

Tavlan packades från det gamla STI till den nya lokalen

Vad hände i uppståndelseögonblicket? Ingen människa var vittne till uppståndelsen utom möjligen de romerska vakterna men ”de blev som döda” (Matt. 28:4). Men Bibeln vittnar om att det liknade en ”jordbävning”, det talas om ”blixten” och om kläder ”vita som snö” (Matt. 28:2-3). Paulus säger uppståndelsen skall ske ”i ett nu, på ett ögonblick” (1 Kor. 15:52). Det finns ett vittne till Jesu uppståndelse som går att rådfråga. Det vittnet är Kristi svepeduk. Svepeduken vittnar om att högst 36 timmar efter gravläggningen försvann kroppen ur svepeduken. Jesu döda kropp dematerialiserades och försvann ur duken utan att sårkanterna påverkades. Duken sjönk ihop som ett tomt hölje. En strålningsenergi av ofantliga mått avtecknade den korsfästes bild på duken.

Nu tror jag inte att Johannes såg någon bild på duken eftersom han bara såg utsidan men det han såg var tillräckligt. Han visste att ingen kunde ha stulit bort Jesu döda kropp. Vilken tjuv skulle ha tagit kroppen men lämnat kvar linnebindlarna? Och det tomma hopsjunkna höljet kunde betyda bara en sak: Jesus hade uppstått på ett mirakulöst sätt, såsom han hade sagt. Därför står det att Johannes ”såg och trodde”. Kristus är sannerligen uppstånden!

TEXT: TOMAS KLEMETS,
HEMLANDSLEDARE, SLEF

FOTO: KIRSI KURU

INVIGNING AV DE NYA LOKALERNA I HÖSTEN

Invigningen av STI:s nya lokaler och öppnandet av höstsäsongen äger rum torsdagen den 5 september.

Ny adress: Kajsaniemigatan 4 A, 7:e våningen (Portsummer ner till vänster med namnet "STI").

Adressen Kajsaniemigatan 4 A, 7. vån.
00100 Helsingfors

Telefon 09 668 9550

E-post sti@sti.fi
förnamn.efternamn@sti.fi

Hemsida www.sti.fi

Bank

Danske Bank
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH

Nordea
FI66 1555 3000 1169 14, NDEAFIHH

MobilePay 51533

Annställda

generalsekreterare Soili Haverinen
sekreterare Kirsi Kuru
sakkunnig i teologi Vesa Ollilainen

Teologiskt forsknings- och skolningscentrum.

Församlingsbesök, lektioner, bibliotek och läsesalar.

Öppet under perioderna kl. 9–16.
Stängt 3.6.-23.8.

Styrelsens ordförande

verksamhetsledare Tom Säilä,
Luth. Evangeliföreningen i Finland

Medlemsorganisationer

Missionsföreningen Såningsmannen
Bedjarrörelsen i Västra Finland
Finlands ev.luth. Folkmission
Luth. Evangeliföreningen i Finland
Finska Bibel-institutet
Sv.Luth. Evangeliföreningen i Finland
Laestadianernas Fridsföreningars Förbund och
Missionsförbundet "Rauhan Sana"

Finansieras av frivilliga bidrag.

Medlemsavgift för understödande medlemmar:
50 €/år (studerande gratis, kollektiv 100 €).

Bokgåvor, understöd och testamenten mottas med tacksamhet.

Insamlingstillstånd i Finland

RA/2020/1362 som började 1.1.2021 och är giltigt tills vidare.

Publicerar den teologiska tidskriften *Iustitia*.

Informationsbladet *Hörnstenen (Kulmakivi)* sänds till understödande medlemmar.

ISSN 2243-075X (Print)
ISSN 2243-0768 (Online)

TEOLOGISKA
INSTITUTET I FINLAND
KAJSANIEMIGATAN 13 A
00100 HELSINGFORS

. D022

Posti Oy

Posti Green

PÄRMBILD: KAJSANIEMIGATAN 4, FRIVILLIGA OCH
DEN NYA FÖRELÄSNINGSSALEN

BAKBILD: PERTTU OCH EETU SÄTTER UPP
BÖCKER PÅ HYLLORNA

FOTOS: SOILI HAVERINEN OCH KIRSI KURU

ANDRA FÖRLITAR SIG PÅ VAGNAR OCH HÄSTAR MEN VI BERÖMMER OSS AV HERRENS,
VÅR GUDS, NAMN. (PSALTAREN 20:8)